

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Broj notifikacije : 2023/0405/LV (Latvia)

povećanje dobi od koje se duhanski proizvodi, nadomjesci duhana, biljni proizvodi za pušenje, elektronički uređaji za pušenje i spremnici za ponovno punjenje mogu kupovati s 18 godina, kako je trenutčno predviđeno Zakonom o duhanu, na 20 godina;

Datum zaprimanja : 30/06/2023

Prestanak razdoblja mirovanja : 03/10/2023 (closed)

Message

Poruka 001

Priopćenje Komisijev- TRIS/(2023) 1981

Direktiva (EU) 2015/1535

Obavijest: 2023/0405/LV

Obavijest o nacrtu teksta iz države članice

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Ne zahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéset - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20231981.HR

1. MSG 001 IND 2023 0405 LV HR 30-06-2023 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija, tālrunis: +371 67013268, e-pasts: notification@em.gov.lv

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67876081, e-pasts: vm@vm.gov.lv

4. 2023/0405/LV - X00M - GOODS AND MISCELLANEOUS PRODUCTS

5. Nacrt zakona: „Izmjene Zakona o postupanju s duhanskim proizvodima, biljnim proizvodima za pušenje, elektroničkim uređajima za pušenje i njihovim tekućinama”

6. Duhanski proizvodi, biljni proizvodi za pušenje, elektronički uređaji za pušenje i njihove tekućine

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

7.

8. Nacrtom Zakona predviđeno je sljedeće:

1. reguliranje (postupcima rukovanja i ograničenjima za stavljanje na tržište) nadomjestaka duhana proizvoda na latvijskom tržištu (npr. nikotinski jastučići bez duhana) koji ne sadrže duhan, ali sadrže nikotin ili druge kemijske tvari, kao i drugih novih proizvoda koji sadrže nikotin ili proizvoda koji ne sadrže nikotin i koji se mogu pojaviti na latvijskom tržištu, a koji su namijenjeni za uporabu na sličan način ili u slične svrhe kao duhanski proizvodi, biljni proizvodi za pušenje, bezdimni duhanski proizvodi, elektronički uređaji za pušenje i njihovi spremnici za ponovno punjenje, čije rukovanje trenutačno nije uređeno zakonodavstvom Europske unije (dalje u tekstu: EU) niti latvijskim zakonodavstvom;
2. osiguranje primjene postupaka rukovanja i ograničenja propisanih Zakonom o postupanju s duhanskim proizvodima, biljnim proizvodima za pušenje, elektroničkim uređajima za pušenje i njihovim tekućinama (dalje u tekstu: Zakon o duhanu) na grijane biljne proizvode za pušenje;
3. želi se utvrditi da elektronički uređaji za grijanje (npr. IQOS) koji se upotrebljavati zajedno s grijanim duhanskim proizvodima podliježu postupcima za rukovanje i ograničenjima utvrđenima u Zakonu o duhanu;
4. uvođenje ograničenja u pogledu stavljanja na tržište tekućina elektroničkih uređaja za pušenje i nadomjestaka duhana koji sadrže arome, osim aroma koje daju miris ili okus duhana, s popisa dopuštenih aroma koje daju miris ili okus duhana, kako je utvrđeno u Prilogu Zakonu o duhanu;
5. povećanje dobi od koje se duhanski proizvodi, nadomjestci duhana, biljni proizvodi za pušenje, elektronički uređaji za pušenje i spremnici za ponovno punjenje mogu kupovati s 18 godina, kako je trenutačno predviđeno Zakonom o duhanu, na 20 godina;
6. uvođenje zabrane dodavanja aditiva (mentola, njegova analoga i geraniola kako bi se olakšalo udisanje ili unos nikotina) duhanskim proizvodima za pušenje (uključujući nove duhanske proizvode);
7. proizvođači i uvoznici cigareta dužni su osigurati da su cigarete u skladu sa zahtjevima za zaštitu od izgaranja i od požara te prije stavljanja cigareta na tržište nadležnom tijelu moraju dostaviti izvješća o ispitivanju kojima se dokazuje sukladnost cigareta.

9. Cilj nacrtu Zakona jest zaštititi javnozdravstvene interese, osobito interese djece i mladih, uvođenjem strožih propisa u pogledu proizvoda koji sadrže duhan i nikotin, smanjujući njihovu dostupnost i privlačnost među djecom i mladim potrošačima, uzimajući u obzir štetu koju njihova upotreba uzrokuje za zdravlje i latvijsko gospodarstvo u cjelini. Prema podacima istraživanja o navikama pušenja koje je proveo Centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (dalje u tekstu: SPKC), pušenje tradicionalnih duhanskih proizvoda u Latviji posljednjih se godina smanjuje među odraslim osobama. Istodobno se povećala uporaba duhana i proizvoda koji sadrže nikotin, kao što su elektroničke cigarete, grijani duhan, nikotinski jastučići itd. (s različitom učestalošću). Istodobno, pušenje duhanskih proizvoda (uključujući isprobavanje) posljednjih se godina smanjuje među školskom djecom, dok se pušenje elektroničkih cigareta (isprobavanje i svakodnevna uporaba) povećalo. Prema podacima iz studije iz 2022. o navikama koje utječu na zdravlje stanovništva Latvije, u 2022. 29 % stanovništva u dobi od 15 do 74 godine pušilo je duhanske proizvode (isključujući grijani duhan). Taj se pokazatelj povećao u usporedbi s podacima iz studije iz 2020., kada je iznosio 23 %. Istodobno valja naglasiti da se od 2016. udio latvijskog stanovništva koje svakodnevno puši duhanske proizvode (isključujući grijani duhan) smanjio za 10 postotnih bodova u odnosu na 2020.

Istodobno valja naglasiti da se, prema studiji o zdravstvenim navikama latvijskog stanovništva iz 2022., udio pušača elektroničkih cigareta među muškarcima i ženama znatno povećao od 2020. Dnevni udio muškaraca koji puše elektroničke cigarete više se nego udvostručio u 2022. u odnosu na 2020.; odnosno povećao se s 2 % na 5 %. Među ženama zabilježeno je 13-struko povećanje – s 1 % na 13 %. Najveći porast zabilježen je među osobama koje povremeno puše elektroničke cigarete: u 2022. Ta se brojka povećala s 8 % na 30 % za muškarce u odnosu na 2020., dok se kod žena povećala sa 7 % na 23 %.

S druge strane, kad je riječ o upotrebi nikotinskih jastučića, prema studiji koju je 2022. proveo SPKC 3 % stanovništva jednom je isprobalo nikotinske jastučića- U usporedbi s podacima iz 2020. udio isprobanih nikotinskih jastučića povećao se za jedan postotni bod. Prema studiji iz 2022. koju je proveo SPKC, najveći udio korisnika nikotinskih jastučića zabilježen je u mlađim dobnim skupinama. Prvenstveno ih isprobavaju i upotrebljavaju mladi muškarci u dobi od 15 do 24 godine. 11 % mladih muškaraca u dobi od 15 do 24 godine isprobalo je nikotinske jastučića, što je dvostruko

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

povećanje u odnosu na 2020.

Kad je riječ o raširenosti duhanskih proizvoda, pušenju elektroničkih cigareta i nadomjestaka duhana među djecom i mladima, trenutačno su dostupni samo podatci iz studije SPKC-a iz 2019. Trenutačni istraživački podatci o djeci i mladima bit će dostupni tek 2024. Unatoč prethodno navedenom, prema izvješću SPKC-a, od 2011. udio mladih u dobi od 13 do 15 godina koji puše tradicionalne duhanske proizvode smanjio se za 18 postotnih bodova u odnosu na 2019. i dosegao je 23 %. Pušenje duhana znatno se smanjilo među dječacima i djevojčicama u svim dobnim skupinama. Istodobno se od 2011. udio pušača elektroničkih cigareta koji su isprobali te proizvode udvostručio među osobama u dobi od 13 do 15 godina, s 20 % u 2011. na 51 % u 2019. Valja istaknuti da je 2019. u usporedbi sa studijama provedenima prethodnih godina prevalencija elektroničkih cigareta za pušenje bila veća nego kod duhanskih cigareta kod osoba u dobi od 13 do 15 godina u određenoj godini.

Uzimajući u obzir rezultate studija koje upućuju na povećanje isprobavanja i uporabe proizvoda koji sadrže nikotin među latvijskim stanovništvom, osobito među mladim potrošačima, te uzimajući u obzir preporuke Svjetske zdravstvene organizacije (dalje u tekstu: WHO) da je nužno provesti sveobuhvatnu politiku kontrole pušenja na nacionalnoj razini kako bi se smanjila ne samo raširenost pušenja duhana, već i stvaranje ovisnosti o nikotinu u društvu, Latvija je izradila nacrt zakona.

10. Upućivanje na glavni tekst (glavne tekstove): Primarni tekstovi proslijeđeni su zajedno s prethodnom obaviješću: 2018/0348/LV

11. Da

12. Duhanski nadomjesni proizvodi trenutačno nisu uređeni Zakonom o duhanu; ta skupina proizvoda ne može podlijegati nijednom od ograničenja utvrđenih Zakonom o duhanu. Uporaba elektroničkih cigareta među školskom djecom u Latviji dramatično se i brzo povećava.

13. Ne

14. No

15. Yes

16.

Sa stajališta TBT-a:

The draft has significant impact on international trade

Sa stajališta SPS-a: No

Europska komisija

Služba za kontakt Direktive (EU) 2015/1535

E-pošta: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu